Zaanstreek-Waterland

Aan de gemeenteraden

Ter attentie van de raadsgriffie

Aan het college van Burgemeester en Wethouders

Van de gemeenten in de regio Zaanstreek-Waterland

Uw kenmerk: DIR/2024/000045
Ons kenmerk:
Sector: Bedrijfsvoering
Behandeld door [redacted]
Telefoon/Mobiel nr.:
E-mail: [redacted]
Datum: 5 maart2024
Onderwerp: Gewijzigde gemeenschappelijke Regeling

Geachte raad, geacht college,

Hierbij ontvangt u een nieuwe Gemeenschappelijke Regeling (GR) van GGD Zaanstreek-Waterland ter instemming (bijlage). Hierin staan aanpassingen voortvloeiend uit de vernieuwing van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) en uit de opbrengsten van GGD 3.0 (een ontwikkeltraject van de GGD en gemeenten samen). In deze brief reageren wij op de door u afgegeven zienswijzen.

Proces
Op 30 oktober 2023 legde het Algemeen Bestuur van de GGD een gewijzigde versie van de GR voor zienswijze voor aan de gemeenteraden. Na ontvangst van de zienswijzen formuleerde het AB deze brief als reactie. Hierin geeft het AB gemotiveerd aan hoe zij omgaat met de door u afgegeven zienswijzen. Via deze brief vragen wij de gemeenteraden toestemming te geven voor het vaststellen van de voorliggende gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling.

Een wijziging van de GR komt tot stand als alle colleges van de deelnemende gemeenten daartoe met toestemming van hun raden hebben besloten. De wijziging treedt in werking op de dag van publicatie van de Gemeenschappelijke Regeling.

Zienswijzen
Er zijn zes zienswijzen ingediend op de concept GR zoals deze eind oktober aan u is verzonden. Wij stellen het op prijs dat de gemeenteraden een zienswijze uitbrachten. Landsmeer, Edam-Volendam en Purmerend geven allen een positieve zienswijze. Oostzaan zag geen aanleiding een zienswijze in te dienen, maar gaf wel een opmerking. De zienswijzen van Landsmeer, Zaanstad, Wormerland en Waterland zijn voorzien van opmerkingen. Deze opmerkingen zijn meegenomen in de beantwoording. De gemeenteraden van Edam-Volendam en Purmerend hebben geen opmerkingen opgenomen in hun zienswijze.

De ontvangen opmerkingen binnen de zienswijzen hebben in de meeste gevallen niet geleid tot aanpassingen van de tekst van de gemeenschappelijke regeling. Zoals u zult lezen is de argumentatie hiervoor in veel gevallen (mede) dat de voorstellen aanzienlijke consequenties hebben voor bestaande processen binnen de GGD. Het aanpassen van deze processen op de gevraagde punten is zeer arbeidsintensief. Zodanig dat dit in de formatie van de GGD op dit moment niet op te vangen is. Daarbij zien we in de opmerkingen die u geeft terug dat het voor u belangrijk is dat gemeenten en GGD dichtbij elkaar staan en de raad waar nodig wordt meegenomen in belangrijke ontwikkelingen. Dit is precies wat voor ons ook de basis is geweest voor de voorgestelde aanpassingen. We hopen op uw begrip voor de gemaakte keuzen en hopen dat onderstaande uitleg bijdraagt aan dit begrip.

Zaanstreek-Waterland

Graag gaan wij onderstaand in op de gemaakte opmerkingen bij de afgegeven zienswijzen. Voor de leesbaarheid zijn opmerkingen en reacties waar mogelijk samengevoegd.

Zienswijze Oostzaan
De gemeenteraad van Oostzaan diende geen zienswijze in, maar geeft in haar brief wel een opmerking. Hoewel zij alle ontwikkelingen begrijpt, maakt zij zich zorgen over de structurele, financiële consequenties voor de gemeenten. Het Algemeen Bestuur van de GGD neemt notie van de gemaakte opmerking.

Zienswijze Landsmeer
De gemeenteraad van Landsmeer geeft aan graag een reflectie te horen op de positie van Zaanstad en Purmerend in relatie tot het verwerpen van voorstellen naar aanleiding van artikel 9.4.

Graag reageert het Algemeen Bestuur op uw vraag een reflectie te geven. Het voorliggend artikel staat reeds langere tijd in de Gemeenschappelijke Regeling. Het artikel is aangepast met de bedoeling dit artikel leesbaarder te maken en de gezamenlijke regionale verantwoordelijkheid extra te benadrukken. Daarmee bedoelen we dat we redelijkheid van elkaar mogen verwachten in het samenwerkingsverband waarin wij ons als regio in de Gemeenschappelijke Regeling GGD bevinden.

Zienswijze Wormerland en Waterland
Vanuit de gemeenteraad Wormerland gaf u, gebaseerd op het advies van de regionale raadswerkgroep, opmerkingen op een aantal artikelen. U gaf een zienswijze op artikel 15 lid 6, artikel 31 lid 1, artikel 32 en artikel 33. Ook gaf u als gemeenteraad van Waterland een aantal opmerkingen over artikel 15, artikel 31 en artikel 32. De reactie op deze drie artikelen (15, 31 en 32) is samengevoegd. Een apart antwoord op artikel 33 is opgenomen voor de raad van Wormerland. Een aantal andere opmerkingen van de gemeenteraad van Waterland zijn samengevoegd met de reactie op de zienswijze van Zaanstad (zie onder).

Onderstaand gaan we in op de opmerkingen.

1. U vraagt een toevoeging in artikel 15 met betrekking tot de frequentie waarin de raad wordt geïnformeerd.

In de conceptregeling is hoofdstuk 7 gewijd aan de informatieplicht. Hierin is opgenomen dat alle informatie wordt verstrekt die nodig is om de raadsleden hun rol goed te kunnen laten vervullen. Een aantal stukken wordt telkens actief toegezonden. Ook is opgenomen dat de directeur minimaal eens per jaar langskomt om u bij te praten over de belangrijkste ontwikkelingen.

In de GR hebben we met een aantal redenen gekozen voor rapporteren per half jaar. Het op andere momenten rapporteren en informeren over belangrijke ontwikkelingen gebeurt nu via ambtelijke werkgroepen, het algemeen en dagelijks bestuur. Daar wordt ook de inschatting gemaakt welke zaken belangrijk zijn om met de raden te delen. Hieruit kan blijken dat tussentijds informeren nodig is. Hiermee willen we waar mogelijk voorzien in tijdig informeren van de gemeenteraden buiten de vastgestelde frequentie om. Met de voorgestelde wijzigingen in de gemeenschappelijke regeling zou dit betekenen dat u in ieder geval drie vast momenten in het jaar geïnformeerd wordt over de voortgang van de GGD. Tweemaal via de P&C cyclus en eenmaal door middel van een bezoek van de DPG.

Hoofdvestiging
Vurehout 2, 1507 EC Zaandam
Postadres: Postbus 2056, 1500 GB Zaandam
Telefoon: 0900 - 254 54 54
Fax: 075 - 616 30 16
Website: www.ggdzw.nl
E-mail: info@ggdzw.nl
KvK: 34370893

Zaanstreek-Waterland

Met deze redenering ziet het bestuur daarom geen meerwaarde in het vastleggen van een verhoogde informeringscyclus.

2. U vraagt een toevoeging in artikel 31 over het ter zienswijze voorleggen van besluiten van groot maatschappelijk belang, met grote beleidswijzigingen en/of groot financieel belang aan de raad. De gemeenteraad van Waterland voegt hieraan toe dat het AB de mogelijkheid moet krijgen om ook andere besluiten aan de raden ter zienswijze voor te leggen.

Wijzigingen in de GR (financieel) moeten op dit moment reeds via de raden. Daarbij is in artikel 31 een aanpassing gedaan voor het bieden van extra mogelijkheden tot het indienen van een zienswijze, naast de (wettelijk verplichte) zienswijzemogelijkheden op de begroting en op begrotingswijzigingen die voortkomen uit eigen keuzes.

Het bestuur ziet op dit moment geen meerwaarde in het toevoegen van deze tekst. Binnen de gemaakte afspraken en afstemming beschikt het Algemeen Bestuur reeds over de mogelijkheid hiertoe te besluiten. Zie ook het antwoord ten aanzien van artikel 15.

3. U geeft aan in artikel 32 met betrekking tot het evalueren van de GR aan graag een toevoeging te zien met betrekking tot de frequentie van de actieve informatieplicht en de zienswijzen over de aangewezen besluiten.

Er is bewust gekozen om het algemeen bestuur eens per twee jaar in plaats van eens per vier jaar te laten besluiten of evaluatie plaatsvindt, waarbij het in elk geval gaat over het functioneren van de samenwerking en het samenwerkingsverband.

Zo wil het Algemeen Bestuur bevorderen dat wanneer uit de evaluatie aanbevelingen tot verbetering komen, de huidige bestuurders de kans hebben om dit ook daadwerkelijk te verbeteren. Daarnaast is de bepaling bewust zo ruim mogelijk omschreven, zodat alle onderwerpen geëvalueerd kunnen worden. De actieve informatieplicht en zienswijzen vallen daar ook onder.

Naar aanleiding van uw zienswijze zagen we dat het artikel mogelijk ruimte laat überhaupt geen evaluatie plaats te laten vinden, dat vinden wij ook onwenselijk. Daarom is een aanpassing gedaan in artikel 32, waarin we een vaste evaluatiefrequentie van 4 jaar afspreken waarbij eens per 2 jaar wordt bekeken of tussentijdse evaluatie nodig is.

Gelet op bovenstaande ziet het Algemeen Bestuur op dit moment geen meerwaarde in het toevoegen van een frequentie voor de actieve informatieplicht en de zienswijzen over de aangewezen besluiten.

4. De gemeenteraad van Wormerland vraagt artikel 33 te vervangen en op te nemen dat een verordening wordt opgesteld met regels over de wijze waarop in een vroegtijdig stadium ingezetenen en belanghebbenden bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van het beleid van de GGD ZW worden betrokken.

Hoofdvestiging
Vurehout 2, 1507 EC Zaandam
Postadres: Postbus 2056, 1500 GB Zaandam

Telefoon: 0900 - 254 54 54
Fax: 075 - 616 30 16

Website: www.ggdzw.nl
E-mail: info@ggdzw.nl
KvK: 34370893

Zaanstreek-Waterland

Het bestuur van de GGD heeft er in artikel 33 voor gekozen om als tekstvoorstel op te nemen dat als participatie plaatsvindt, dat via de reguliere inspraakmogelijkheden van de deelnemende gemeenten verloopt. Hierover zijn in de verschillende gemeenten zelfstandig regels afgesproken.

Zienswijze Zaanstad en Waterland
De gemeenteraad van Zaanstad gaf opmerkingen op basis van het toetsingskader nota Verbonden Partijen en een aantal overige opmerkingen. De gemeenteraad van Waterland gaf (in aanvulling op artikel 15, 31 en 32 zoals bovenstaand genoemd) een reactie op artikel 21, 24, 25 en 28 waarbij overlap bestaat met de opmerkingen van Zaanstad. Een reactie op deze artikelen is samengevoegd. Onderstaand hanteren we de opbouw van de zienswijze van gemeente Zaanstad.

Allereerst gaan we in op de opmerkingen op basis van het toetsingskader nota Verbonden Partijen.

1. Actieve informatieplicht

U vraagt een uitbreiding op artikel 15, hierover geeft het bestuur graag de volgende reactie. Als GGD hebben wij een actieve informatieplicht. Wij moeten ongevraagd alle inlichtingen verstrekken die voor de gemeenteraad nodig zijn om hun taak uit te kunnen oefenen. Ook moeten wij vastleggen hoe we de inlichtingen verstrekken, hierin voorziet artikel 15 van de GR. .

2. Jaarrekening

De gemeenteraad van Zaanstad en de gemeenteraad van Waterland vragen de GGD altijd een voorstel tot resultaatbestemming op te nemen bij een positief resultaat. Artikel 28 lid 3 heeft betrekking op het ter zienswijze aanbieden van de resultaatbestemming van een positief resultaat hoger dan €100.000. Dit artikel omvat specifiek het ter zienswijze aanbieden. Dit betekent dat ongeacht of dit ter zienswijze wordt aangeboden een resultaatbestemming in de jaarrekening wordt opgenomen, ook wanneer deze lager is dan €100.000 euro. Op dit moment voldoen we daarmee reeds aan de door u gevraagde aanpassing.

3. Kadernota

De gemeenteraad van Zaanstad en de gemeenteraad van Waterland vragen de aanlevertermijn van de kadernota aan te passen, uiterlijk in december. Om dit mogelijk te maken zou dit voor de GGD betekenen dat de kadernota een andere insteek zou moeten krijgen dan tot nu toe gebruikelijk (lees: gecomprimeerder). Het bestuur ziet gezien de ontwikkelingen rondom de GGD op dit moment geen meerwaarde in het aanpassen van de kadernota en daarmee samenhangende termijnen.

In aanvulling op bovenstaande vraagt de gemeenteraad van Waterland ten aanzien van artikel 24 dat kadernota, begroting, jaarrekening en regelementen na vaststelling met u worden gedeeld. Artikel 15 beschrijft dat deze stukken uiteraard naar u worden toegestuurd.

4. In de regeling aangewezen besluiten

Ten aanzien van uw vraag om in artikel 31 lid 1 'tenminste' toe te voegen deelt het bestuur graag de volgende reflectie met u. De bedoeling van het artikel is concreet te zijn in welke besluiten ter zienswijze worden voorgelegd. Het toevoegen van 'tenminste' in het artikel zorgt ervoor dat de afbakening van het artikel verdwijnt. Dit geeft onduidelijkheid over de afspraken waarvoor de gemeenschappelijke regeling dient. Dit terwijl zoals bovengenoemde antwoorden reeds aangeven altijd rekening dient te worden gehouden met actieve informatieplicht. Het bestuur heeft er daarom voor gekozen het woord 'tenminste' niet op te nemen in artikel 31.

Hoofdvestiging
Vurehout 2, 1507 EC Zaandam
Postadres: Postbus 2056, 1500 GB Zaandam

Telefoon: 0900 - 254 54 54
Fax: 075 - 616 30 16

Website: www.ggdzw.nl
E-mail: info@ggdzw.nl
KvK: 34370893

Zaanstreek-Waterland

Ook merkt u op dat de GR onvoldoende aansluit op de P&C cyclus van gemeenten. We kunnen ons voorstellen dat het onwenselijk is dat de P&C cyclus van de GGD niet aansluit bij de P&C cyclus van de gemeente Zaanstad.
Enerzijds geeft u aan dat de besluiten en de zienswijze op de begrotingswijziging samen lijken te vallen. U stelt voor eerst een zienswijze te geven op de besluiten en daardoor ruimte te laten ontstaan om besluiten aan te passen zodat op basis daarvan begrotingswijzigingen worden vormgegeven. In onze ogen acteren wij reeds op deze wijze en denken wij dat dit een spraakverwarring is.

Anderzijds geeft u aan dat de timing van de begroting het zomerreces kruist. Helaas kunnen wij geen extra rekening houden met de door u gevraagde termijnen omdat de P&C cyclus hier op korte termijn niet op is aan te passen. Het voorstel zou leiden tot een zeer grote toename van de werkdruk voor de volledige organisatie wat gezien de ontwikkelingen rondom de GGD niet haalbaar is. Daarbij komt dat de aanpassing van de WGR en de aanpassing van de zienswijzetermijn naar 12 weken op zichzelf reeds een toename van de werkdruk heeft opgeleverd. We kunnen ons voorstellen dat dit voor u praktisch uitdagend is, helaas zien we hier op dit moment geen andere mogelijkheden voor.

5. Evaluatie
Naar aanleiding van de zienswijzen van meerdere gemeenteraden is artikel 32 aangepast met een vaste afspraak over evaluatie. We gaan ervan uit dat deze vaste afspraak ervoor zorgt dat de door u gevraagde opmerking wordt ondervangen.

6. Uittreding
Over artikel 37 geeft u aan dat de voorgestelde afspraak waar het AB de bijdrage gewijzigd kan vaststellen als het AB oordeelt dat deze uittredingsbijdrage tot onbillijke uitkomst leidt, onvoldoende zekerheid biedt voor deelnemende gemeenten. U draagt de GGD op om met een nieuw voorstel te komen. De insteek van artikel 37 is het maken van duidelijke afspraken over uittreding. Artikel 37 lid 6 heeft als bedoeling het algemeen bestuur de mogelijkheid te bieden in exceptionele gevallen af te wijken. Wanneer lid 6 niet is opgenomen bestaat geen enkele mogelijkheid bij te sturen in exceptionele gevallen. Dit acht het algemeen bestuur onwenselijk.

In de zienswijze maakt de gemeenteraad van Zaanstad ook opmerkingen over een aantal overige punten.

7. Overige bevoegdheden
U geeft aan dat in artikel 25 lid 2 is opgenomen dat het AB bevoegd is tot het samenstellen van verordeningen en dat aan de GGD geen verordenende bevoegdheid is overgedragen. U geeft aan een zienswijze te wensen op een Financiële Verordening waarin financiële spelregels worden gesteld. Bij het lezen van de GR zien we dat u hiermee doelt op artikel 21 lid 2. De gemeenteraad van Waterland vroeg ten aanzien van artikel 21 ook een zienswijze op de financiële verordening te wensen.

Het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur hebben verordenende en regelgevende bevoegdheden over aangelegenheden die de bedrijfsvoering van het openbaar lichaam betreffen. Het artikel doelt op afspraken rondom het belang en de taken van de GGD zoals toegelicht in hoofdstuk 3 van de GR. Dit heeft geen betrekking op de financiële verordening. Een financiële verordening wordt bij wijziging uiteraard met u gedeeld ter zienswijze.

Hoofdvestiging
Vurehout 2, 1507 EC Zaandam
Postadres: Postbus 2056, 1500 GB Zaandam
Telefoon: 0900 - 254 54 54
Fax: 075 - 616 30 16
Website: www.ggdzw.nl
E-mail: info@ggdzw.nl
KvK: 34370893

Zaanstreek-Waterland

8. Begroting
Zowel de gemeenteraad van Zaanstad als de gemeenteraad van Waterland maken verschillende opmerkingen ten aanzien van artikel 25.

Allereerst attendeert u de GGD erop dat de wettelijke termijn van 12 weken van toepassing is op zowel de ontwerpbegroting als de aangepaste begroting, wij nemen notitie van deze opmerking en houden hier rekening mee.

Daarnaast geeft u aan dat het voor zienswijze uitsluiten van begrotingswijzigingen met betrekking tot loon- en prijsontwikkelingen of autonome ontwikkelingen het budgetrecht van de raad schaadt. Het bestuur heeft in het verleden gezien dat het ter zienswijze voorleggen van losse begrotingswijzigingen specifiek voor loon- en prijsontwikkelingen en autonome ontwikkelingen tot onduidelijkheid en discussie leidde. Het algemeen bestuur kiest er met deze uitzondering voor u via de begroting de voornoemde ontwikkelingen voor te leggen. Dit betekent dat hoewel ontwikkelingen niet langer los per zienswijze worden voorgelegd deze bij de zienswijze op de begroting bij u terugkeren. Dit zorgt ervoor dat u het gehele pakket aan ontwikkelingen van de GGD kunt bezien en daarmee het totaal kunt overzien en meenemen in uw zienswijze.

Ook vraagt u artikel 25 lid 5 uit te breiden met 'voor zover deze niet in strijd zijn met vastgestelde visies'. Naar aanleiding van uw opmerking hebben wij de tekst uit artikel 25 lid 5 aangepast (zie bijlage).

9. Jaarrekening
De gemeenteraad van Zaanstad en de gemeenteraad van Waterland geven aan, aanvulling te wensen op de voorgestelde wijze van opstellen van de jaarrekening. U vraag inzicht in de realisatie van de doelen en financiën per gemeente. Helaas kunnen wij geen extra rekening houden met de door u gevraagde informatie, dit omdat de P&C cyclus hier op korte termijn niet op is aan te passen. Het voorstel zou leiden tot een zeer grote toename van de werkdruk voor de volledige organisatie. Het algemeen bestuur kiest er daarom voor de huidige werkwijze te continueren.

Vervolg
Wij verzoeken u uw instemming met de gewijzigde Gemeenschappelijke Regeling twaalf weken na ontvangst aan te bieden aan de secretaris van het Dagelijks Bestuur, mevrouw M. Derksen. De Gemeenschappelijke Regeling is als bijlage bijgevoegd.

Mocht u prijs stellen op een toelichting in uw raads(commissie) of vragen hebben naar aanleiding van de brief, dan kunt u contact opnemen met [redacted]

Met vriendelijke groet,
namens het Dagelijks Bestuur GGD Zaanstreek-Waterland

Voorzitter
S. Onclin
[redacted]

Secretaris
M. Derksen
[redacted]

Hoofdvestiging
Vurehout 2, 1507 EC Zaandam
Postadres: Postbus 2056, 1500 GB Zaandam

Telefoon: 0900 - 254 54 54
Fax: 075 - 616 30 16

Website: www.ggdzw.nl
E-mail: info@ggdzw.nl
KvK: 34370893